

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 23 • Perjantaina 2. joulukuuta 2011

62. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Toimituksen JOULUKAHVIT

perjantaina 16.12. klo 10-14.00

Tule pistäytymään kahvilla jouluisessa tunnelmassa. Kahvikupin ja glögin ääressä voi tavata hallituksen ja toimitusneuvoston jäseniä tai rupertella tuttujien kanssa. Elvi Miikkulainen esittelee etupistokirjontaa.

Tervetuloa kaikki yhteistyökumppanit, lukijat, ohikulkijat.

Karjalaisilla Pitäjä- ja sukumarkkinoilla julkaistiin Vuoden karjalaiset kirjat

Karjalaisilla Pitäjä- ja suku-markkinoilla Helsingissä päästiin karjalaiseen markkinatunnelmaan vain hetkittäin. Liekö joulun läheisyys ja moninaiset päällekkäiset tapahtumat vähentäneet väkeä. Markkinaväestä puuttuivat nuoret perheet ja lapset, jotka edellisillä markkinoilla vilkastuttivat tilaisuutta.

19.11. Karjala-talossa Helsingissä järjestettyjen markkinoiden tämän kertaiset vierailijat olivat hyvin tietoisia juuristaan ja tulivatkin katsomaan, onko jotain uutta ilmestynyt. Sukututkijoiden Veikko Revon ja Heikki Kekin kanssa heillä tuli pitkiä keskusteluja sukujuuristaan.

Esittelijöitä luovutetun Karjalan pitäjästä oli runsaasti paikalla ja myyntipöydät täyttyivät erilaisista julkaisuista, jotakin uuttakin oli kehitelty. Löytyi äänikirja ja kolmen pelin lapsille ja nuorille suunnattu lautapelipaketti.

Vuoden karjalaiset kirjat valittu

Päivän aikana julkaistiin vuoden karjalainen kirja ja vuoden kyläkirja.

FT Antti Palomäen ”Juoksu-

Kurkijoen esittelypöydältä siirtyi moni kirja uuteen kotiin. Pekka Kyytisen kuvista painatetut postikortit lähtevät joulutervehdyksenä useisiin koteihin. Korttien keräilijöitä oli liikkeellä monia.

hautoista jälleenrakennukseen” oli Karjalan Liiton 2. puheenjohtajan Eevaliisa Kurjen valinta vuoden karjalaiseksi kirjaksi.

Perusteluissaan hän totesi: - Kirja on merkittävä uusi tutkimus siirtokarjalaisten vaikutuksesta Suomen asuntopolitiikkaan ja kaupunkirakenteeseen.

Palomäen tutkimus on ensimmäinen tieteellinen kokonaisesitys siirtoväen ja rintamamiesten asutus- ja asutokysymyksen

järjestämisestä kaupungeissa.

Palomäki totesikin kiitospuheessaan, miten silloisen rakennuspolitiikan jäljet näkyvät vieläkin kaupunkikuvissa. - Kotikaupungissani Lahdessa on kokonainen kaupunginosa edelleen tunnistettavissa sodan jälkeisen asutustoiminnan tunnusmerkkinä.

Seppo Pirhosen toimittama ”Paluu muistojen Muurilaan” voitti Vuoden karjalainen pitäjä- ja kyläkirja tittelin. Kirjan valitsi 17 kisaan osallistuneen kirjan joukosta Karjalaliiton Liittovaltuuston puheenjohtaja, ministeri Matti Puhakka.

Kyläkirja kertoo Kuolemanjärven pitäjässä sijainneesta Muurilan kylän elämästä kivi-kaudesta nykypäivään. Teos sai kehuja erityisesti tieteellisen tarkoista ja monipuolisista kuvauksistaan historiasta, luonnosta

ja geopoliittisesta merkityksestään.

Toivottavasti ensi vuonna näemme kisassa ensimmäisen Kurkijoen kylä käsittävän kirjan.

Päivän aikana kuultiin myös Raija Seppäsen luento ”Luovutetun Karjalan hautausmaiden säilyttäminen” ja nähtiin vanhoja filmejä kotiseutumatkoilta karjalaan.

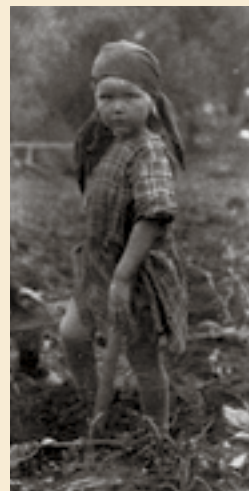
Taiteilija Pentti Salmi oli luovuttanut huutokaupattavaksi maalaamiensa luovutetun Karjalan kirkkojen taulujen väriverdoksia. Meklarina toiminut Markku Laukkanen ja kansanedustaja Antti Kaikkonen ostivat sukujensa kotipaikkojen kirkkokuvat, mutta moni kirkko jäi vielä huutokaupan jälkeen odottamaan omistajaansa.

Helena Sulavuori

Naapuripitäjä Hiitolan pöydältä löytyi pehmeää hypisteltävää. Intohimoinen neuloja Terttu Ketola on neulonut eri Karjalan pitäjien mallin mukaisia lapasia ja sukkia. Kurkijoella ja Hiitolassa käytettiin paljon erilaisia tähtimalleja lapasten kirjo-neulonnassa.

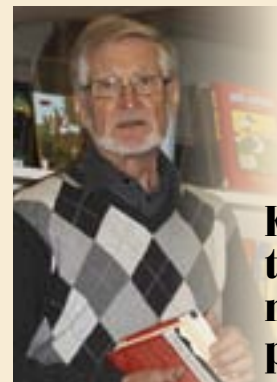
Tässä lehdessä

Millaista oli elämä Kurkijoella

ennen talvisotaa ja sodan aikana? Näitä asioita muistelee kuvallisessa kertomuksessa Sirkka Poutanen, joka sai 9-vuotiaaksi asti viettää turvallista lapsuuttaan Särkijärven maisemissa ennen kuin sota muutti perheen elämän.

Muistipaloja sivuilla..... 8-9

Kurkijoki talvisodasta nykypäivään

Kouluneuvos Osmo Kuosa valotti sotien syntyä laajemminkin ja kurkijokelaisten kohtaloita sotien aikana Vampulan kirjastossa järjestetyssä toisessa Kurkijoen historiaa käsittelevässä luentosarjassa. Kuosa kertoi myös Kurkijoen nykytilanteesta, sen asukkaista ja elämästä.

Lisää luennosta sivuilla 10-11

Vielä ehdit hankkia

**Joulu-
lahjat
Kurkijokelaisesta**

Isännänviiri isännälle, edulliset Kurkijoki-sarjan kirjat seuraavalla tai sitä seuraavalla sukupolvelle ja lehti sille, joka ei sitä vielä ole tilannut.

Tuki ilmoitukset takasivulla

**Muista
JOULUTERVEHDYS
Kurkijokelaisessa!**
Takasivulla tarkemmat ohjeet.

Toimitus on avoinna
tiistaisin ja torstaisin klo 9-14,
paitsi suljettuna 2.-6.12.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
16.12., 13.1. ja 27.1.

Myyttien ja kertomusten Karjala

Kuulin viime viikolla lauseen ”Karjala on enää vain myyttien ja kertomusten Karjala...” Se jäi vai-vaamaan mieltäni. Onko näin?

Myytti eli jumalaistaru on jumalia, ylikuonollisia olentoja, kaikkeuden syntyä tai muuta vastaavaa aihetta käsittelevä kertomus. Arkikielessä myytillä tarkoitetaan tarunomaista asiaa, kuvitelmaa, uskomusta, harhakäsitystä tai jotain järkiperusteista vailla olevaa. Näin myytti-sanaa on määritelty.

Minulle myyttien Karjala on se kalevalainen Karjala tuolla kaukana hamassa menneisyydessä, sieltä nousevat vanhojen runonlaulajien äänet kaskisavun keskeltä. Siihenhän liittyy myös suomalainen jumaltarusto, joten se menee yllä olevaan määritelmään.

Kertomusten Karjala – käyttöyhteydestä päätelin, että puhuja tarkoitti kertomusten Karjalalla sadunomaisia, muistojen kultaamia Karjalakertomuksia. Siksi se särähtikin korvaani.

Tutkin tarkemmin kertomus-sanana käyttöä mm. Kielitoimiston sivuilta. Sitä on käytetty kuvaamaan vaikkapa Väinämöisen kalaretkettä tai synonyyminä satu-sanalle. Toisaalta taas dokumentti sanan synonyymina tai kertomuksena tutkimusaineiston keräämisestä tai jonkun realistisen tilanteen kuvaamisena, joista sadunomaisuus tai muistot olivat kaukana.

Karjalamme ei olekaan – ”enää vain kertomusten Karjala”, vaan se on monien kertomusten Karjala. Eri-laiset kertomukset kattavat sekä muistot – voi ne olla kullattujakin – tai realistiset kertomukset.

Tässä lehdessä voi lukea sekä muistojen Kurkijoesta ja myös tämän päivän realismista siellä. Ne eivät sulje pois toisiaan. Meillä on ne kummatkin.

Mutta - kertomus on kertomus vain, jos se kerrottu!

Helena Sulavuori

Kuolleita

Rakkaamme

Martta Amalia URPOLA

o.s. Koho

* 4.6.1918 Kurkijoella
† 10.11.2011 Tuusulassa

*Kun matka on pitkä ja saapuu ilta,
niin aukeaa taivaan portit ja silta.
Käy enkeli kanssasi taivaan tiellä.
On monet rakkaat vastassa siellä.*

Äitiä, mummoa, isomummoa,
tätii ja ystävää kaivaten

Hilkka

Kimmo ja Eija

Pirjo

Olli, Sari, Anni ja Niilo

suuri joukko sukulaisia ja ystäviä

Siunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitoksemme osanotosta.

Rakkaamme

Kerttu TANHUANPÄÄ

o.s. Paukkunen

* 15.6.1932 Hiitola
† 19.10.2011 Imatra

*Päivänä kauniin syksyisen
hiljeni sydän kultainen.
Lähtöäsi vaikea kestää on,
on surumme suuri ja sanaton.*

Kiitollisuudella ja kaipauksella

Kosti

Mauri ja Krista

Taina, Saija ja Teemu

Risto

Ada

Tommi

Sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 12.11.2011 Imatralla,
läheisten ja ystävien läsnäollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Nimi-päivät

Joulukuu
viikko 48

2 pe Anelma, Unelma
3 la Meri, Vellamo
4 su 2. adventti-
sunnuntai, Airi, Aira

viikko 49

5 ma Selma
6 ti Itsenäisyyspäivä,
Niilo, Niko, Niklas,
Niki, Nikolai
7 ke Samps
8 to Jean Sibeliuksen
päivä, suomalaisen
musiikin päivä,
Kyllikki, Kylli

9 pe Anna, Anne, Anni,
Anu, Anneli, Annikki,
Annika, Annukka
10 la Jutta
11 su 3. adventti-
tisunnuntai, Tatu,
Daniel, Taneli

viikko 50

12 ma Tuovi
13 ti Seija
14 ke Jouko
15 to Heimo

Muistettavaa

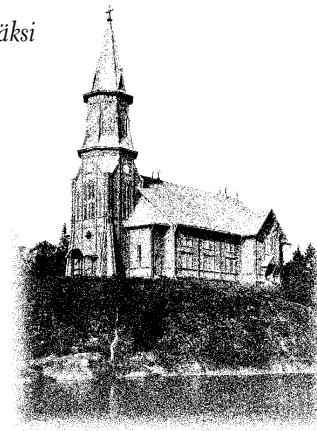
Kurkijoki-Seuran pikkujou-
lut järjestetään sunnuntaina
11.12.2011 klo 14 Karjalatalon
Yläsalissa Käpyläänkuja 1 Hel-
sinki. Tarkempi ilmoitus tilai-
suudesta myöh. lehdessä.

Hiitolan Pitäjaseuran järjes-
tämä pikkujoulu-tarinailta
ti.13.12. klo 18 Kauppaoppi-
laitos ruokala, Luvianpuistok.2
Pori. Iltaa vietetään jouluisissa
tunnelmissa. Syyvää puuroo
ja juuvaa kohvit, lauletaan
kauneimpia joululauluja, tier-
napojat, arvontaa, joulupukki.
Huom. pikkupaketti pukin pus-
siin. Tarjoiluraha 5 € Tervetuloa
entiset ja uudet.

Joulukahvit Kurkijokelaisen
toimituksessa perjantaina
16.12. klo 10-14. Katso etusi-
vun ilmoitus! Tervetuloa!

Hiitola-Kurkijoki sukututki-
muspiiri kokoontuu torstaina
15.12.11.klo 18.00 Karjalata-
lon Wärtsilä-salissa. Ovet ovat
auki klo 15 lähtien. Kaikki ovat
tervetulleita. Lisätietoja Veikko
Revolta puh. 050-5606049, sp.
veikkorepo@hotmail.com

Hartaus itsenäisyyspäiväksi
6.12.2011

Itsenäisyys- päivä

”Rintamalla, pakolaisten lisäksi, vastaan tuli toinen näky. Koko eteläinen taivas oli tulimerenä – se oli kaameaa todellisuutta meidän silmiemme edessä, jota ei todeksi voi kuvata. Katselimme sitä kaameudessaan vertaansa vailla olevaa näkyä ja kuuntelimme tykkien jylinää.”

Näin kirjoittaa oma paappani kirjansa, Pieni katsaus sota-retkistäni, alkuvuilla. Joitakin sivuja myöhemmin hän jatkaa: ”Korsussamme oli monta ilthartautta. Yhdessä veisasimme, pappikin oli puhumassa ja rukoilimme apua Jumalalta. Olimme silloin maailman mahtavimman edessä puolustamassa uskontoa, kotia ja isänmaata.”

Isänmaa. Talvisodan kylminä pakkasöinä tähtikirkkaalle taivaalle on monista korsuista noussut voimallisesti Lutherin virren, Jumala ompe linnamme, sanat. Rintamalla se vanha vainooja, joka on kavala, kauhea, kiivas, kiukkuinen, julma ja hirvittävä, jonka vain Herra voittaa on varmasti monen nuoren miehen mielikuvissa ollut Venäjä. Lutherin mielessä on kuitenkin ollut Venäjääkin mahtavampi vihollinen – itse Saatana.

Koti. Jokaisella tulisi olla oikeus turvalliseen ja hyvään kotiin, mahdollisuus asua kotona: lapsella, aikuisella ja vanhuksella. Suomessa on tänään paljon väsyneitä vanhempia, rikkinaisia koteja, laitoksiin unohtettuja vanhursia. Kotien suurin uhka ei tänä päivänä ole Venäjä tai mikään muukaan vihamielinen valtio, vaan Diabolos – hajottaja.

Usko. Suurin taistelu minun on käytävä vihollisista suurinta vastaan omassa sisimmässäni. Tässä sodassa en ole yksin. Oi-keastaan se ei ole olenkaan minun sotani, sillä Jumala itse on sanonut: ”Älkää pelätkö, Herra sotii teidän puolestanne, olkaa te hiljaa!” Osaanko olla hiljaa? Osaanko luottaa Jumalan apuun, turvata häneen kaiken keskellä?

Tästä Luther kirjoittaa virtensä viimeisessä säkeistössä. Vaikka vihollinen veisi meiltä henkemme, osamme ja onnemme, sillä ei ole merkitystä, koska Jumalan valtakunta on meidän.

Tiina Talvitie

Tiina Talvitie toimii pastorina New Yorkin suomalaisessa seurakunnassa.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

*Muista surussa
Kurkijoki-
adressilla*

hinta 8 €

saatavissa toimituksesta

**Musiikillinen
kuva-
arvoitus**

Mikä tuttu laulu on kyseessä?
Vastaus takasivulla.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

PALVELEMME

Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

2.12. Sinun puoleesi, Herra, minä käänny. Jumalani, sinun apuusi minä luotan. Enhän luota turhaan, ethän anna vihollisilleni sitä riemua, että he voittavat minut! Ps. 25:1-2

3.12. Hyvä ja oikeamielinen on Herra, hän neuvoa syntisille tien. Hän hankkii sorretuille oikeuden, hän opettaa köyhille tien. Ps. 25:8-9

4.12. Jeesus sanoo: "Sillä niin kuin salama välähtää ja valaisee taivaan äärestä ääreen, niin on Ihmisen Poika oleva ilmestymisensä päivänä." Luuk. 17:24 Virsi 160:2 Kun ihmiskunta huutaa peloissansa, ilmestyy Kristus, näyttää kunniansa. Nyt koittaa oikeus. Nyt polvillemme! Pilvissä loistaa merkki Kristuksemme.

5.12. Kuule meitä, Israelin paimen, ilmesty kirkkautessasi. Osoita voimasi, tule avuksemme. Ps. 80:2-3

6.12. On parempi kuunnella viisaan hiljaisia sanoja kuin houkkien johtajan huutoa. Viisaus on sota-aseita parempi. Saarn. 9:17-18

Virsi 581:2 Sovinnossa meidän suo maata rakentaa, että jokaiselle se kodin tarjoaa. Kädestäsi maamme siunauksen saa, ohjaa esivaltaa ja viisautta jaa.

7.12. Olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tuloon asti. Niin maamieskin: kärsivällisesti hän odottaa maan kallista hedelmää

kevään ja syksyn sadonkorjuuseen saakka. Jaak. 5:7

8.12. Suuret ovat meidän Herramme teot, niistä me saamme iloa. Ps. 126:3

9.12. Me emme käänny sinun luotasi pois. Anna meidän elää, me huudamme sinun nimeäsi. Jumala, Herra Sebaot, auta meidät ennallemmme, anna meidän nähdä kasvojesi valo, niin me pelastumme. Ps. 80:19-20

10.12. Jeesus sanoi: "Ei Jumalan valtakunta tule niin, että sen tulemista voidaan tarkkailla. Eikä voida sanoa: 'Se on täällä', tai: 'Se on tuolla.' Katsokaa: Jumalan valtakunta on teidän keskellänne." Luuk. 17:20-21

11.12. Johannes Kastaja sanoi: "Minä olen ääni, joka huutaa autiomaassa: 'Tasoiittakaa Herralle tie!' Niinhän profeetta Jesaja on ennustanut." Joh. 1:23 Virsi 259:1 Kiihtetty Herra, joka kansallensa toi pelastuksen, antoi autuutensa. Hän lunastuksen meille valmisti, sen profeettainsa kautta ilmoitti.

12.12. - Raivatkaa autiomaahan Herralle tie! Tasoiittakaa yli aron valtatie meidän Jumalallemme! Jes. 40:3

13.12. Herra antaa apunsa niille, jotka häntä palvelevat, ja niin meidän maamme saa takaisin kunniansa. Ps. 85:9

14.12. Saakoon Jumala, joka yksin on viisas, Jeesuksen Kristuksen kautta ikuisen ylistyksen! Aamen. Room. 16:27

15.12. Jumala, auta meidät ennallemmme, anna meidän nähdä kasvojesi valo, niin me pelastumme. Ps. 80:4

Kesäjuhla 2011 Turussa

Naistoimikunnan näkökulmasta

Joutuipa juhla Karjalaisten, Turun seuvulle tupsahti.

Siitäpä alkoi aivoriihi, mietintä monialainen.

Naiset tuosta tuumimahan, mitä ruuaksi rahvaalle, juhlaikansalle kaikelle.

Selveni sekin rätinki, valkeni rahvahan ravinto.

Itse käymmä laittamahan, laajimma laatuksat sapuskat.

Miehet tuosta sanat sanoi, epäilyt tuimat esitti.

Saavatko akat aikaseksi, tokkopa valmista tulevi.

Vaan nää akat aikamoiset, jämäkästi järjesteli

paljo yhdessä puuhaili.

Siitäpä syntyi sapuskaiset, piirahat pinoksi kohosi.

Yhtee hiilee puhaltaiissa, kaikki kapsahti kohallee.

Ilomiellä innokkaasti, akat ahkerat ahersi.

Koitti sitte juhlan aika, piiraat maistui

rahvas ruokia ylisti, nälkä kaikkosi kaikilta.

Siinä kansaa ruokkiessa, kiire kannoilla kapaji.

Oli vähän vaikeuttakin, kohvin keitossa kovassa.

Pannu pakana hatkat otti, hajosi heti aluksi.

Siitäkinpä selvittihin, väen väen voimalla väkisi.

Helpotuksen huokaukset kyllä rinnoista ropisi

kuni loppui juhlat jalot, kamat kokohon kerättiin.

Mukavata oli aina, meillä naisilla yhdessä.

Eikös ollut ukkoloihen, viimein uskoa toveksi

akat pärjäs loistavasti.

Joutuivatki ukot siinä, perumahan, epäilyksensä entiset.

Akat näytti mitä tulee, hiileen yhteen kun puhalttaa.

Hyvä naiset V-Suomen, me teimme sen.

PIRU VIE, NE TEKİ SEN,

MIKA AKKANEN LAUSAHTI,

KARONKASSA KAUNOISESSA.

Koko kööriille ahkeralle, valmisteltu vartavasten

ruoka makoisa tarjolle, sekä kahvi pullan kanssa.

Lämpimässä tunnelmassa siellä kehuja kuunneltiin.

Kirjoitti Anja

Naantalissa 13.10. 2011

Löytyykö valokuva-arkistostasi Kylästä kylään-kirjassa julkaistuja kuvia?

Kylästä kylään- kirjasta tehdään uusintapainosta. Alkuperäispainoksen kuvista on vielä 115 alkuperäiskuvaa löytämättä.

Jos kotiarkistostasi löytyy kirjassa julkaistuja kuvia, haluaisimme skannata

ne ja julkaista ne uusintapainoksessa. Kuvat palautetaan heti skannauksen jälkeen.

Valokuva-asiaassa voit ottaa yhteyttä toimitukseen tai Tapio Nikkariin, niin tarkistamme puuttuko kotiarkiston kuvasi. tarkista.

millä sivulla kuvasi on julkaistu, niin tarkistaminen on nopeaa.

Hallitus on tosin päättänyt, että kuvat voidaan korvata toisillakin samantyyillisillä kuvilla.

Tapio Nikkari
toimitus

tapio.nikkari@fimnet.fi

toimitus@kurkijoki.fi

p. 050-330 1806

050-5213336

Kerro perheen ja suvun tapahtumat Kurkijokelaisessa ilmaiseksi

Julkaisemme jokaisessa lehdessä onnitteluja, perhetapahtumia (häät, ristiiäiset, valmistuneet yms.).

Kuolinilmoitukset ovat maksullisia, mutta muistokirjoitukset julkaisemme maksutta.

Perinteet kunniaan

Leena Lankinen (os. Riihikoski) opettaa lapsenlapselleen Ida Lankiselle karjalanpiirakoiden tekoa. Mellilästä kotoisin oleva Leena tuli vuonna 1950 miniäksi karjalaistaloon Koskelle T1 (Penninkulmalle), joten piirakoiden teko tuli tutuksi.

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Kurkijoen Osuuskaupan hautajaisia

vietettiin viime sunnuntaina Loimaan Heimolinnassa

Entinen osuuskauppamme oli viime sunnuntaiksi kutsunut entiset luottamusmiensä ja myös asiakkaansa "hautajaisjuhlaansa". Hei-

molinnan avara sali täyttyi viimeistä sijaansa myöten kurkijokelaisista ja myöskin nähtiin kutsuvieraitten joukossa entisten naapurikuntien edustajia ja nykyisten sijoituskuntien edustajia ja myöskin Saviseudun Osuus-

kaupan johtokunta kokonaisuudessaan ja hallintoneuvoston jäseniä.

Päiväjuhla alkoi klo 13, mutta ennen sen alkua, kävivät osuuskauppamme hallintoneuvosto ja johtokunta sekä Pellervo-Seuran edustaja maisteri Ilmari Rahola tervehtimässä ainoata osuuskauppamme elosaolevaa perustajajäsentä mv. Pekka Häyhää. Pekka oli sairasvuoteellaan vieraitten saapuessa ja nämä toivat osuuskaupan lahjana hänelle kauniin muistotaulun, jossa olivat kaikkien johtokunnan ja hallintoneu-

voston jäsenten kuvat sekä muutama kuva Kurkijoelta. Pellervo-seuran puolesta ojensi maisteri Rahola sairaalle toisen luokan ansiomitalin diploomeineen. Utterta osuustoimintamies vastaanotti huomaavaisuuden osoitukset vuoteessaan kyynelsilmin. Hän piti lyhyen, mutta sitä sydämellisemmän puheen.

.....

Kurkijokelainen N:o 40 – 1950, lauantaina joulukuun 9. päivänä.

Lauri Pölkki

Osa 2

Talon paikan etsiminen Kurkijoella

Helpoin koordinaattien etsintä

Maanmittauslaitos on jokin aika sitten sijoittanut internetin sivuille vuoden 1930 maastokartan tietojenperusteella laaditun vuoden 2009 topografikartan. Siitä saa suoraan hiiren kursorilla WGS84-koordinaatit. Tosin luvut

täytyy muuntaa gepsin systeemin mukaisiksi. Kartta avautuu netistä sivulta www.karjalan-kartat.fi. Siitä edetään hiiren kanssa työskennellen karttaa suurentaen, kunnes esille tulee topografikartta.

Jos kartasta löytyy suvun entinen talo suoraan tai esimerkiksi talokartan avulla

arvioituna, löytyvät gepsin näpytettävät koordinaattitiedot kartan vasemman alalaidan palkista. Huomaa, että tiedoissa minuutit ja sekunnit on muutettu asteen desimaaleiksi.

Harjoitusesimerkki:

Etsi netistä em. avaamasta kartasta Kurkijoen Alho

ja oheinen karttänäkymä Alhon keskustasta ja etsi siitä talo Kurri. Vie kursori hiirellä vaikka tontin keskelle (tumma rasterointi). Lue seuraavaksi kartan alalaidasta N/Lat: 61.31928, E/Lon: 29.73234. Kaksi ensimmäistä numeroa ovat asteita (61o ja 29o) ja muut numerot asteen desimaaleja. Jätä asteluvut syrjään ja kerro desimaalit luvulla 60 (1o=60').

Suorita kertolaskut 60x0,31928 ja 60x0,73234. Kun kirjoitat saadut luvut em. astelukujen perään, saat lukemat, jotka ovat lähellä Kurrin pihalla viime elokuussa mitattuja käsigeppsin lukemia: 61o19.164' ja 29o44.140'. Kolme viimeistä numeroa ovat minuutin (1') desimaaleja. Tässä muodossa lukemat näpytellään Gepsin, jossa pitää olla valittuna WGS84 koordinaatisto, ellei se ole jo kiinteänä asetuksena. Vanhoissa Magellanin käsigepeissä oli vaihtoehtoisia koordinaatistoja muun muassa KKK.

Tutki tarkemmin, miten luvut muuttuvat, kun hiiren osoitinta hieman liikuttelee kartassa kuvatulla tontilla.

Toteat sillä tarkan ja huolellisen hiiren käytön merkityksen. Kartan alalaidassa olevasta mittatikusta, 100m tai 200m, näet hieman etäisyyssuhteita.

Kartta kannattaa tulostaa kotiseutumatkalle halutulta kohdista, koska maastotietojen luku, vaikkakin sellaisina kuin ne olivat 1930, on näissä kartoissa selkeintä.

Nuoriso mukaan

Edellä kuvattu saattaa kuulostaa monimutkaiselta. Tietokoneajan lapset, omat jälkeläisemme voisivat olla edellä kuvattua "tietokonepelistä" kiinnostuneita. Kannattaa yrittää. Käsigeppi istuu varmasti heidän käteensä. Sillä on runsaasti muutakin käyttöä. On halvempi ratkaisu investoida pari sataa euroa "kapulaan" kuin tehdä 1-2 ylimääräistä reissua Kurkijoelle suvun asumusten maastotarkistukseen.

Lopuksi, jos sitten löydätte Kurkijoella etsimänne kohteen, tallentakaa paikan todelliset koordinaatit kapulaan ja kotona suvun arkistoihin. Paikka löytyy myös hemmin parhaimmillaan

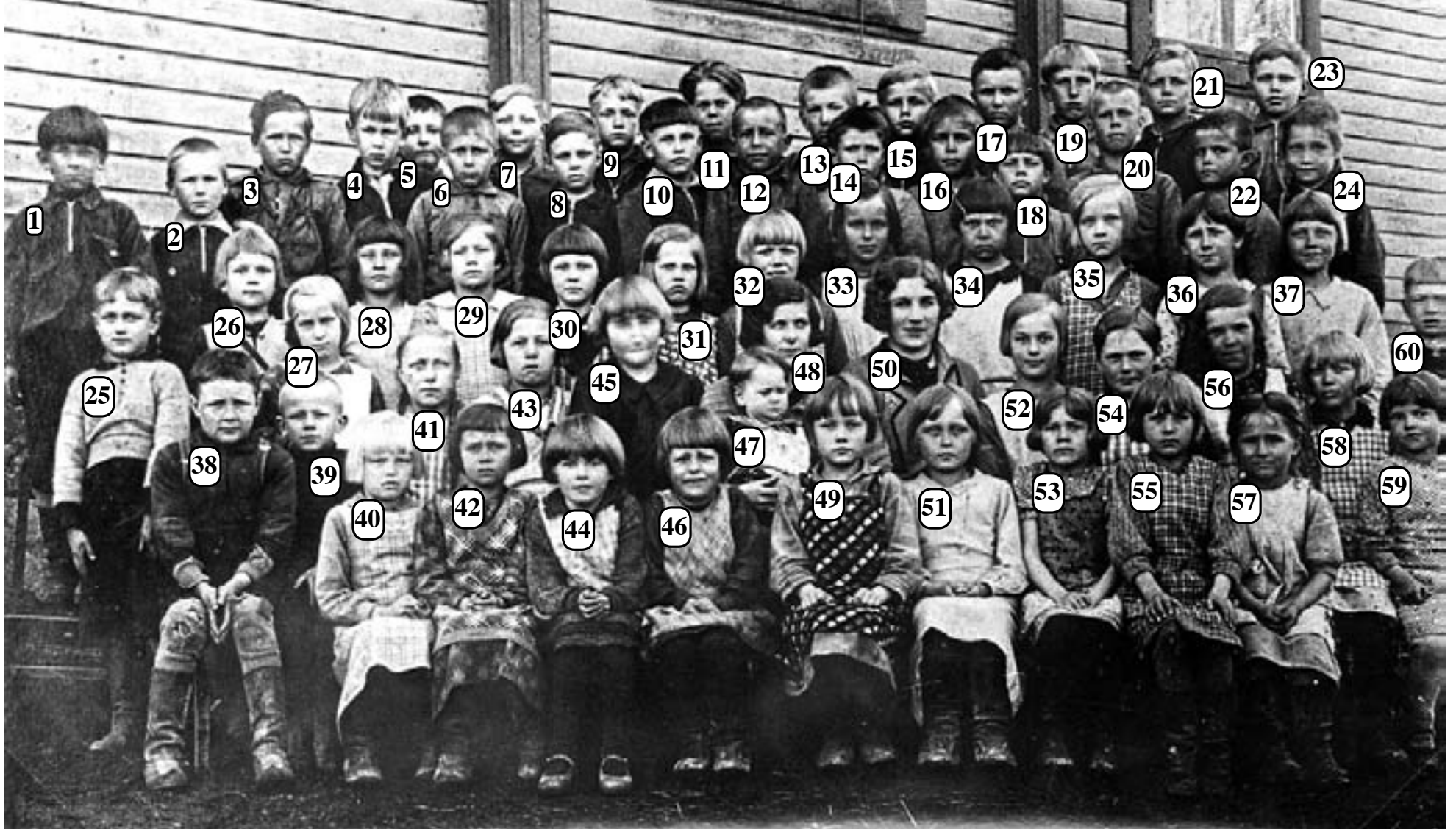
alle 10 metrin tarkkuudella, vaikka talon tontin kohdalla olisi kymmenien vuosien päästä sorakuoppa tai maanlajitysalue.

Tekniikkaan ei kuitenkaan ole syytä silmät ummessa luottaa. Sankassa metsässä gepsin tarkkuus saattaa heikentyä. Kalliisesta maastosta kuten myös rakennuksista signaali saattaa heijastua monitahoisesti ja aiheuttaa epätarkkuutta. Satelliittiyhteydet, ilmakehän tiheysvaihtelut yms. voivat aiheuttaa häiriöitä. Näiden vaikutus ei yleensä kuitenkaan ole kovin suurta luokkaa.

Vaikka tahallista satelliittista tulevan signaalin häirintää ei ilmoitusten mukaan enää käytetä, esiintyy GPS-ruudulla joskus selvittämättömiä häiriöitä. Kun uistelin syksyllä kuhaa Espoonlahdella, totesin karttaplotterin näyttävän poikkeuksellisesti noin 100 metriä pieleen siitä, missä vene todella oli. Seuraavalla kerralla poikkeama oli normaali, korkeintaan muutaman metrin suuruinen. Niinpä kartan ja maaston lukeminen gps-suunnistuksen yhteydessä on edelleenkin hyvin käyttökelpoinen menettelytapa yleensä, mutta myös Kurkijoen umpeutuvilla kunnaila.

Aromäen koululaiset vuodelta 1935

Kurkijokelaisessa numero 21 sivulla 5 julkaistuun kuvaan Aromäen koululaisista tunnisti Elsa Kemppinen melkein kaikki koululaiset

1. Urpo Kulmala, 2. Lauri Lankinen, 3. Pauli Riikonen, 4. Lassi Wallius, 5. Tauno Heinonen, 6. Erkki Häyhä, 7. Osmo Lehtola, 8. Unto Käkönen, 9. Juho Torikka, 10. Olavi Laukkanen, 11. Johannes Riikonen, 12. Väinö Schwartz, 13. Huvi Siira, 14. Erkki Mielonen, 15. Erkki Kiiski, 16. Erkki Hämäläinen, 17. Lauri Hämäläinen, 18. Kalervo Laukkanen, 19. Vilho Vuorela, 20. Kalle Niemi, 21. Vilho Kiiski, 22. Kalervo Hämäläinen, 23. Jouko Heinonen?, 24. Pauli Sinkkonen, 25. Oiva Vuorela, 26. Sirkka Hartikka, 27. Vappu Siira, 28. Martta Immonen, 29. Elsa Kemppinen, 30. Hilja Lankinen, 31. Toini Ryöä, 32. Martta Ojalainen, 33. Eeva Kemppinen, 34. Salme Hartikka, 35. Selma Torikka, 36. Kerttu Kulmala, 37. Aino Immonen, 38. Reino Mielonen, 39. tuntematon, 40. Helvi Tiainen, 41. Hertta Lehtola, 42. Siiri Merta, 43. Tyyne Kemppinen, 44. Pirkko Veikkolainen, 45. Elma Kiiski, 46. Eila Syvänen, 47. Aila Hahl, 48. Anni Hirvonen (Häyhä), 49. Elli Kiiski, 50. Anni Nenonen, 51. Veera Immonen, 52. Maija Könönen, 53. Annikki Ryöä, 54. Eeva Lankinen, 55. tuntematon, 56. Anni Kärhä, 57. Laina Riikonen, 58. Helvi Ojalainen, 59. tuntematon, 60. Vilho Kemppinen.

Vanhoja valokuvia

Kuvat lähetti Raija Laaksonen.

Sairaalakuva

Hiitolan Nehvolasta kotoisin ole ukkoni Matti Tattari on Viipurin sairaalassa jalka paketissa. Vuosi ei ole tiedossa, mutta kaikei 1930-luvun loppupuolella. Köynnöksistä päätellen on ollut Joulun aika. Onnettomuus tapahtui Hiitolan asemanseudulla olleella ylikulkusillalla, jolla ukko oli hevosella ja reellä kulussa. Vastaan tullutta autoa ajoi Solmu Salo (kirjailija Eeva Kilven isä). Hevonen pelästyi siihen aikaan harvinaista ajopeliä ja pillastui, jonka seurauksena hevosen peruuttaessa ukon hevosajoneuvo ajautui sillan penkkaan. Ukko tippui reestä ja siinä rytäkässä jalka katkesi.

**20-luvun
pukumuotia**
*Iida Tutti ja Anna-
Maria Kiuru.*

Sotilaat
*Sotilaspuvuissa Willhard
Parkkali ja Simo Tattari.*

Kosken partaalla *Lydia Tattari (os. Inkinen)
Imatralla.*

Uusia vanhoja kuvia

Perinne eläväksi -hankkeen valokuvatalloissa on arkistoitu jo satoja valokuvia. Osasta kuvista on hyvinkin tarkat tiedot, mutta paljon on myös kuvia, joista tietoja ei ole kuvien mukana tullut.

Tällaisten "nimettömien"

kuvien tunnistamiseksi on tarkoitus järjestää keväällä useampia kuvailtoja, jos kiinnostusta riittää. Ensimmäinen kuvailta on tammi-kuussa Helsingissä, joten pitäkää silmällä Kurkijokelaisen ilmoituspalstaa!

Myös kurkijoki.fi -nettisivuille on tulossa uusia kuvia. Jonossa on jo yli tuhat kuvaa. Ne ilmestyvät nettiin sitä mukaa, kun nettitoimikunta ehtii uudistaa sivuja.

Kuvailtoja ja nettikuvia odotellessa tässä on kaksi

**Kuva 2661,
Kurkijoki-
museon
kokoelmat.**

**Kuva 2662,
Kurkijoki-
museon ko-
koelmat.**

kuvaa, joista olisi mukava saada lisätietoja. Tunnetteko, keitä kuvissa on ja milloin ne on otettu? Entä mitkä lakit työillä on päässään?

*Hyvää joulun odotusta
kaikille,terveisin*

Niina Lehmusjärvi
*Perinne eläväksi -han-
keen projektipäällikkö*

”Päässä tuntuu hyvältä. Nyt minä tiedän mikä se on.”

Sukua kävi Kiiskilässä

Näkymä Kiiskilästä etelään. Uudisraken-
nuksen alku
vuodelta 1943-
44 sammaloi-
tuu hiljalleen.

Marssimme jonossa kohti pensaikkaa, jonka keskellä on syvä oja. Kaukana takana Kärämäk/Kärimäki.

Viime kesäkuussa täytyi toiveeni viedä läheisiäni matkalle Kurkijoelle ja Elisenvaaran Kiiskilään, syntymäkotini. Meitä oli nyt kaikkiaan yhdeksän. Mieheni Pentti ja esikoisemme Antti olivat käyneet siellä aikaisemminkin. Antin vaimo Susanna ja pojat Nikolas ja Mikael, kuopuksemme Ilkka ja hänen nuorempi poikansa Samuel sekä sisareni tytär Pia matkustivat nyt itärajan yli ensimmäistä kertaa elämässään. Olimme ”Kiiskin ryhmä” Hannu Kärävän luotsaamalla neljän perheen ja kolmen sukupolven matkalla.

Säiden suhteen meitä ei onnistanut. Olisin halunnut esitellä Kurkijoen luontoa kauniissa auringonpaisteessa ja kulkea Kiiskilän raunioilla kuivin jaloin.

Aamulla satoi hiljakseen. Mihailin majassa kyselin huolissani joukolta, pitäisikö meidän jättää patikkamatka Kiiskilään tekemättä. ”Sitä varten tänne tultiin ja sinne mennään!” kuului vastaus.

Bussissa kerroin lyhyesti Elisenvaarasta, joka vajaan 50 vuoden aikana oli kasvanut syrjäkylästä viittä vaille kauppalaksi. Se oli liikekeskuksena ennen sotia jo ohittamassa Lopotin, jolla on satojen vuosien pituinen historia. Rautatie oli tuo-

nut vaurautta ja kehittänyt Elisenvaaran kylää mutta rautatie oli ollut myös syynä pommituksiin ja hävitykseen sodan aikana.

Elisenvaarassa Ilmi Kärävän ehdotuksesta joukon nuorimmat elisenvaarialaisia juuria omaavat nuoret laskivat Timo Julkusen johdolla kukat pommitusten uhrien muistomerille. Pojat suorittivat kunniatehtävän hyvin kauniisti ja arvokkaasti.

Bussi vei meidät ”Kiiskit” asemalta parin kilometrin päähän Lopotin tien varteeseen, entisen kyläkoulun tienhaaraan. Tämä reitti Kiiskilään on pitempi kuin entisen Sopen tien suunta, mutta tämän me tunnemme varmasti ja matkan varrella on jotakin kerrottavaa.

Tie oli aluksi hyväkuntoinen muuntoasemalle saakka, mutta hävisi lopulta heinikkoon.

Entisestä Elisenvaaran kyläkoulusta ja sen lähellä olleista taloista ei ole mitään jäljellä.

Oikealla puolella rinteessä on vanha omenapuu, kukat olivat jo varisseet. Ilmeisesti se on puu, josta isä-Pekka oli valokuvan mukaan kerännyt omenoita syyskesällä 1941 käydessään ensi kertaa talvisodan jälkeen rauniona olleessa Kiiskilässä. Minulle on kerrottu myöhemmin että Matti

Kiiveri oli myynyt tämän tilan Kiiskille.

Kuljimme loivaa rinnettä alaspäin. Alhaalla pellon reunassa kukkivat Valtosen sireenit ja juhannusruusut. Talossa oli silloin ennen ollut ikäisiäni lapsia. Vuonna 2007 Viljo Valtonen oli opastanut meitä juuri tätä reittiä Kiiskilään kotitalonsa Riepumäen kautta.

Pellolla pienellä kohoumalla suoraan edessä näkyivät Kyyhkyahon eli Poutasen talon rauniot. Niistä oikealle keskellä peltoa oli ollut talo, johon noin vuoden 1850 tienoilla isoisäni isoisän veli Juhana Pekanpoika Kiiski perheineen oli muuttanut Haavikolta, ehkä seuraten naapuriin aikaisemmin muuttanutta veljeään. Vuonna 1922 Lennart Ahon vanhemmat olivat ostaneet tämän tilan, jonka nimi oli Kyyhkyalava. Lennart oli syntynyt siellä. Hän ehti ennen kuolemaansa kertoa minulle muistojaan omasta nuoruudestaan ja naapureista. Ne ovat meille hyvin arvokkaita tietoja.

Matka jatkui määrässä heinikossa eteenpäin, läpi pensaikon ja yli Aron ojan, joka saa kuulemma alkunsa mäellä olevasta lähteestä. Tämä oja tuntuu vuosi vuodelta syvemmältä ja ryteikkö sen ympärillä hankalamalta kulkea.

Pihapiirissä merkit entisestä

Sitten olimmekin jo Kiiskilän pellon reunassa. Muutama korkeaksi kasvanut kuusi, entisen puutarhan kuusi-aidan osia, näkyi ylempänä rinteessä. Kullerot olivat jo pudottanut kukkansa.

Kiiskilän pihapiirissä on vielä jäljellä selvät merkit entisestä: navetan kiviseinää on jäljellä pensaikossa ja sen jatkeena on harmaatiilinen AIV-torni, jonka kattoa on poissa.

Pihan kahdella muulla sivustalla ruohikosta löytyvät entisen päärakennuksen ja aittojen kivijalat. Pihan pohjoisreunassa on sileä kallio ja sen reunassa sammaloitua betonirakennelmaa. Se on jatkosodan aikana aloitetun uuden päärakennuksen kalliioon räjäytetty pohjakerros. Kallion kupeessa vadelmapensaiden takana on entinen maakellari.

Aika on pysähtynyt siellä, vain pensaikat kasvavat.

Heikki Pekanpoika Kiiski muutti sukukirjan mukaan perheineen tälle paikalle vuonna 1834 Haavikolta, joka oli pieni kylä Kurkijoen Otsanlahden ja Rahoilan pohjoispuolella. Oliko edellinen asuja lähtenyt

tilalta vapaaehtoisesti, sitä emme tiedä. Lahjoitusmaana aikana tapahtui kaikenlaista. Seuraava isäntä oli Pekka Heikinpoika, joka sai valtion suonraivauspalkinnon, sitten tulivat Antti ja taas Pekka, minun isäni.

Isä-Pekka osasi aikanaan luetella esi-isänsä nimiä pitkän sarjan 1600-luvulla eläneeseen Mattiin saakka. Pojanpoikamme ovat tämän sukuhaaran yhdestoista tiedossa oleva sukupolvi. Samat nimet toistuvat, meillä oli nytkin mukana yksi Antti ja kaksi Pekkaa.

110 vuotta Kiiskejää

Ryhdyimme heti toimeen kiinnittämään metallilaatua, joka kertoo Kiiskien 110 vuoden ajasta tällä paikalla. Ihmeliiman avulla sen pitäisi pysyä kiinni sileässä määrässä pihakallion pinnassa. Kuohuviinilasit kohotimme entisten asujien ja retkemme kunniaksi. Kaikki tutustuivat maakellariin ja raunioitakin tutkittiin.

Kun oli vielä nautittu nopea eväslounas, lähdettiin takaisin samaa reittiä. Välillä ripeksi vähän vettä. Pentti taittoi ohitse mennessään Valtosen sireenistä pari oksaa

viemiseksi Ilmi Kärävalle.

Nyt emme käyneet Toisiilla. Sama yksi savupiippu näkyi siellä töröttävän pystyssä ja salaman kaatama kuusi makasi pihalla. Viimeinenkin rakennus, pieni navetan tapainen, oli poissa.

Viisi vuotta sitten olimme käyneet siellä ja paikan nykyasukas oli esitellyt ystävällisesti melkoisen ränsistynyttä taloa myös sisäpuolelta. Kaksi vuotta sitten taloa ei enää ollut. Minun lapsuusmuistoni liittyvät paljolti juuri Toisiin ympäristöön, sillä olimme asuneet siellä jatkosodan aikana.

Katkelma toisenlaisesta ajasta nuorille

Kävelin nuorimman pojanpoikamme kanssa kohti bussia. Hän oli määrässä maastossa kastunut pahasti. Kysyin, että miltä nyt tuntuu. Tomera vastaus oli ”Arvaa! Mutta päässä tuntuu hyvältä. Nyt minä tiedän mikä se on.”

Niin, juuri tietoa olin halunnut jakaa, kun ehdotin omaisilleni Kurkijoen ja Karjalan matkaa. Halusin näyttää heille sen mitä

Kiiskilä ennen sotia idästä päin. Tasainen pihakallio, jolle kiinnitimme laatan, näkyy AIV-tornin edessä. Kuvan mies on naapuri Matti Valtonen, hevosten tuntija, joka tässä kutsuu Kiiskilän ruunaa Töpöä, Mirkun Peikon poikaa. Kuva P.Kiiski

Kiiskilä elokuussa 1941. Edessä on riihen rauniot ja niiden takana Sopelle vievä tie kuvan reunasta toiseen. Pihaan kääntyvän tien päässä näkyy sileä pihakallio ja sen vasemmalla puolella maakellarin kumpu. Vanha sauna on jäljellä. Pellolla on venäläisten rakennelmia. Taustalla kaukana näkyy Poutasen talo mutta Ahon talo jää pensaikon taakse. Kuva P.Kiiski

Antti ja avustajat laatan liimauspuuhassa. Taustalla osa entisestä kuusiaidasta.

Kiiskilästä on jäljellä, tehdä metsittyvät rauniot ja pellot ja myös kaiken rappeutuminen heillekin todelliseksi.

Näillä paikoilla ei tietenkään ole heille samaa merkitystä kuin minulle, mutta uskon että näiden nuorten ihmisten ajattelun piiri laajeni. He näkivät siellä katkelman aivan toisenlaisesta ajasta ja maailmasta, kuin missä itse elävät. Samalla he saivat lyhyen oppitunnin sukunsa ja koko Laatokan Karjalan historiassa.

Huono sää ei pilannut matkaamme, sade oli pieni haaste. Kukaan ei valittanut märkyyttä, vaan maastos-

sakin etenimme reippaasti tuon runsaan kaksi kilometriä suuntaansa. Pojat auttoivat meitä vanhempia pahoissa paikoissa. Onneksi kuivat vaatteet odottivat bussissa.

Matkalla takaisin majapaikkaamme kävimme Vätikässä. Ihastelimme merinätkelmäkasvustoja ja saaria, joita ilmestyi sumun seasta silmiemme eteen. Pojat löysivät komean monihaaraisen kanto- hirviön.

Matkallamme näimme paljon muutakin, muun muassa Valamon pääluostarin. Viipurissa löysimme muuttamat toivomamme kohteet

ja lopuksi istuimme vielä hetken Pyöreän tornin kahvilassa.

Keskustellessamme matkasta, jokainen oli sitä mieltä, että tärkeintä oli ollut käynti Kiiskilässä, ”koska se on suvun asia”. Mitä te pojanpoikaset tästä suvusta tiedätte, kysyin. Sinähän olet kertonut, oli vastaus. Se että sanojamme kuunnellaan, lämmittää mieltä.

Kiitoksemme kaikille matkatovereillemme mukavasta seurasta ja kiintoisista matkakertomuksistanne!

Marjaliisa Laine

Laatta on kiinnitetty ja maistelemme kuohuvaa juomaa. Taustalla on navetan raunioita ja AIV-torni. Kauempana takana on Kärämäki

Vätikän rannalta pojat löysivät hirviön lonkeroineen.

Haasteltiin ja päätettiin

Kenen museo?

Miltä tuntuu omistaa osa Turun Linnaa? Onko taulujen katselu Ateneumissa hauskempaa, jos muistaa, että pikkuriikkinen osa niistä kuuluu myös itselle?

Museoiden kokoelmat ja suojellut rakennukset ovat osa kansallisuutta. Ne kuuluvat kaikille, kaikilla on oikeus nähdä ne ja nauttia niistä.

Jaettuun omistukseen kuuluu kuitenkin jaettu vastuu. Jokainen museoissa kävijä on omalta osaltaan vastuussa siitä, että hän ei vierailunsa aikana vahingoita yhteistä omaisuutta.

Yhteisin verovaroin ja pääsymaksuin rahoitetaan esineiden säilytys sekä kunnostus- ja tutkimustyö.

Ammatillisesti hoidetuissa museoissa esineistä ja kokoelmista huolehditaan tiettyjen, yhteisten ja hyviksi katsottujen menetelmien mukaisesti.

Samalla tavoin kuin kansallisuuttaan laskevat rakennukset ja kokoelmat ovat yhteistä kult-

tuuriperintöä, myös niistä huolehtiminen on siis yhteistyötä.

Entä jos kokoelmien hoidotavoista ei ole yksimielisyyttä? Silloin ainoa ratkaiseva kriteeri on se, millä tavoin voidaan taata parhaat mahdolliset olosuhteet esineitten säilyttämiselle, esittämiseksi ja tutkimukselle. On etsittävä paras mahdollinen asiantuntijuus ratkaisuun ongelmaan.

Miten yhteinen omistus ja yhteinen vastuu toteutuvat Kurkijokimuseon kohdalla?

Kurkijokimuseon kokoelmat kuuluvat kaikille ja ne ovat museoissa, jotta kaikilla olisi mahdollisuus tutustua niihin esineitä vaarantamatta. Jos kokoelma olisi jonkun yksityisessä hallinnassa, kaikki eivät välttämättä pääsisi tutustumaan omaan kulttuuriperintöön.

Yhteinen omistus ja yhteinen oikeus tarkoittavat myös samoja pelisääntöjä ja velvollisuuksia kaikille. Tämä koskee niin esineiden

lahjoittajia, museossa kävijöitä ja kurkijokelaisten järjestöjen ja yhteenliittymien toimi- ja vastuuhenkilöitä.

Kaikki kurkijokelaisten ovat yhteisesti vastuussa siitä, että museolla on riittävät rahavarat ja henkilöresurssit yhteisen kulttuuriperinnön asianmukaiseen vaalimiseen. Jos tässä ei onnistuta, syyttävällä sormella voi jokainen osoittaa ensimmäiseksi itseään. Talkoohenki ei riitä, tarvitaan myös talkoolaisia ja talkoovaroja.

Kurkijokelaisten ovat vastuussa toisilleen, mutta erityisesti seuraaville sukupolville. Museoita ei ylläpidetä eikä kokoelmia kerätä siksi, että nykyisin elävät ihmiset voisivat olla ylpeitä itsestään. Ne on tarkoitettu tuleville polville, jotta heillä olisi mahdollisuus tutustua esivanhempiinsa, meihin, ja meidän elämäämme.

Museota kehitettäessä etusijalla pitäisikin olla lapsenlapsen...lapset. Kaikki muu on toissijaista.

Niina Lehmusjärvi

”Perinne eläväksi” – hankkeen projektipäällikkö

Hei! Olen Niina Lehmusjärvi ja toimin Kurkijokimuseossa Perinne eläväksi –hankkeen projektipäällikkönä 15.9.2012 asti.

Olen opiskellut museologiaa ja kulttuurihistoriaa Turun Yliopistossa ja olen filosofian maisteri.

Olen kotoisin Pohjois-Karjalasta ja tunnen karjalaisen kulttuurin omakseni. Parasta siinä ovat ilo ja välittömyys.

Asun nykyään Turun lähellä Kuusistossa.

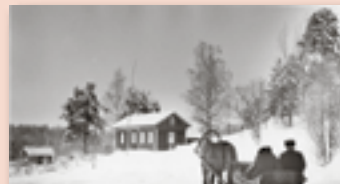
Kuva: Antti Lehmusjärvi

**TILAA
JOULU-
KORTEIKSI**

Hinta 1 €/kpl
+ postituskulut
Tilaa
toimituksesta

Pekka Kyytinen

- Pieni hiihtäjä
- Joulupuu
- Rekiajelu

vissä oleviksi sotilaiksi.

Talvisodan aikaan isä oli jo niin iäkäs, että häntä ei viety rintamalle, mutta linnoitustöihin hän joutui hevosen kanssa. Hän oli Pitkärannan seudulla.

Äiti jäi tulemaan toimeen meidän lasten kanssa. Saimme avuksi isän sisaren pojan Lauri Turusen. Hän oli muutamman vuoden minua vanhempi. Hän oli äidin apuna rehuja ja heiniä ajamassa ja karjaa ruokkimassa, olihan kotona vielä neljä hevosta ja muuta karjaa.

Hevosista vanha Vappu teurastettiin silloin talvella, kun isä oli poissa. Naapurin miehet Kempin Jussi ja Kyytisen Jussi tekivät sen työn, kun isä kirjoitti, ettei hän pysty sitä tekemään. Kyllä nämä Jussit sanoivat, etteivät he olleet koskaan niin ikävältä tuntuvan tehtävän eteen joutuneet. Olihan hevonen ollut talossa koko ikänsä, yli 30 vuotta. Tämä Vappu-hevonen sai viettää vanhuuttaan ihan kuin vanhus ainakin. Se ei osallistunut enää useampaan vuoteen mihinkään töihin ja sai kuljeskella kesäisinkin ihan vapaana, missä halusi. Hyvin paljon meidän lasten kanssa se tykkäsi kuljeskella.

Sodan uhka taivaalta

Talvi 1939–40 oli hyvin aurinkoinen, joten elämä kulki kuunkierron mukaan. Jos iltayöstä oli kuutamo, lämmitettiin uunit aamuyöstä, käytiin kaupassa, haettiin heinät, käytiin myllyssä ja toimitettiin kaikki ulkotyöt pimeän aikana.

Päivällä ei saanut näkyä mitään liikettä ulkona, koska lentokoneet olivat jatkuvasti päällä ja ampuivat hyvin herkästi jopa ulkona juoksevia kissoja.

Joulu 1939 oli hyvin kir-

kas ja kylmä. Iltayöstä oli kuutamo, joten kaikki askaaret tehtiin aamuyöllä.

Meillä oli pommituksia paossa Alhon asemalta isän serkku Beata (”Piatta”) Kurri sekä lapset Sirkka ja Reino. Äiti ja Piatta olivat lämmittäneet uunit aamuyöllä ja laittaneet ruokia sinne hautumaan.

Päivällä istuimme riihen takana olevassa perunakuopassa, kun tuntui että lentokoneita oli jatkuvasti päällä. Niiden reitti Elisenvaaraan kulki meidän yli. Ne ottivat Laatokalta tullessa suunnan Kurkijoen kirkosta suoraan Elisenvaaraan ja Hiitolan.

Päivällä tuli tauko, jolloin emme kuulleet koneiden ääntä. Äiti sanoi, että lähdetään syömään, kun ruoka on valmiina uunissa. Lähdimme kaikki kuusi peräkkäin tupaa kohden.

Kun kerkisimme keskelle pihaa, alkoi konekivääri laulaa. Jokainen juoksi minne ehti. Äiti ja Piatta ehtivät tupaan ja kiersivät muuria siitä suojaa hakien, kun kuulat rapisivat tiilikattoon. Me muut hajaannuimme, kuka talliin kuka navettaan, ja sieltä hiljaisemman hetken tultua yksitellen takaisin perunakuoppaan. Äiti ja Piatta tulivat tilaisuuden tullen perässä ja toivat ruokakipot mukanaan. Söimme jouluaaterian riihessä, jonka äiti oli lämmittänyt voidaksemme käydä siellä lämmittelemässä, se kun oli kauempana muista rakennuksista ja lähellä kuoppaa.

Silloin kun oli kirkasta, venäläiskoneet lensivät hyvin korkealla, eikä niistä erottanut kuin pienet kirkkaat sukkulat. Ne näkivät kuitenkin kaiken liikkeen ja laskivat alas äänettömästi liukulennolla ja pääsivät näin yllättämään.

Kirjoitettu vuonna 2000.

Tampereen kurkijokelaisilla leppoisa tapaaminen

Finlaysonin vanhan kehäräämöalueen sydämessä on grafiikkapaja ja galleria Himmelblau. Sinne kerääntyi torstaina 24.11.2011 klo 14 aktiivisia Tampereen kurkijokelaisia tutustumaan Osmo Rauhalan näyttelyyn ja grafiikan painantaan.

Tapio Nikkari oli kutsunut joukon koolle, ja läsnä olikin viitisentoista henkeä. Aluksi vaihdettiin kuulumisia ja kerättiin postimerkkikolehti. Esittelyjen jälkeen Perinne eläväksi -hankkeen projektipäällikkö Niina Lehmusjärvi esitteli ja näytti valokuvia Kurkijokimuseon toiminnasta ja kertoi Perinne eläväksi -hankkeen tavoitteista.

Museon suhteen suurin huoli kuulijoilla oli, ovatko museoon lahjoitetut esineet tallessa ja turvassa. Sen suhteen voidaan kuitenkin olla rauhallisin mielin. Vaikka oma lahjoitus ei löytyisikään museon näyttelystä, voi ottamalla yhteyttä museolle etukäteen päästä kurkkaamaan museon varastoon ja holviin, josta tavarat löytyvät.

Tapio Nikkarilla oli hyviä uutisia kaikille. Kylästä kylään -kirjan uusintapainos on tulossa. Monet vanhan painoksen kuvat ovat huo-

nolaattuisia, ja tilalle pitäisi saada paremmat. Etenkin pienten kylien maisemakuvista on puutetta. ”Jos jollakulla on kotona alkuperäisiä Kylästä kylään -kirjan kuvia, ottakaa yhteyttä minuun,” kehotti Tapio.

Yllätyksenä Tapio näytti myös pätkeä Kurkijoen kirkko -seminaarissa esitetystä Aslak Sarren Kurkijoen kirkossa ennen tulipaloa kuvaamasta nauhasta.

Kahvin jälkeen Ilona Ketonen esitteli vielä vierail-

leen grafiikkapaja Himmelblau toimintaa ja grafiikan vedostusta. Grafiikkapaja on perustettu vuonna 1989. Siellä työskentelee joukko taitavia vedostajia, jotka tekevät yhteistyötä vieraillevien taiteilijoiden kanssa. Himmelblau on julkaissut tähän mennessä 1500 taidegrafiikan sarjaa. Taiteilijoiden teoksia voi ostaa Himmelblausta tai tulla tutustumaan töihin Galleria Himmelblau näyttelyihin. Kylästä kylään -kirjan

kuvista voi ottaa yhteyttä Tapio Nikkariin sähköpostitse tapio.nikkari(a)fimnet.fi tai soittamalla numeroon 050 330 1806.

Himmelblausta löytyy lisätietoja internetsivulta www.himmelblau.fi. Galleria Himmelblau osoite on Finlaysoninkuja 9, 33210 Tampere ja se on avoinna ma-pe 11–17 ja la-su 12–16.

*Kuva ja teksti:
Niina Lehmusjärvi*

Tapio Nikkari (vas.) esitteli tapaamisessa Kurkijoki kylästä kylään -kirjaa. Vasemmalta Tapio Nikkari, Hugo Heinonen, Hilka Sahla, Osmo Mäkiä, Svea Saarinen ja Matti Löyhkö.

Suomen jäkäläopas on juuri ilmestynyt kattava teos Suomen lajistosta, edellinen laaja jäkäläteos onkin kurkijokelaisen Rainar Hakulisen 1960-luvulla kokooma Jäkäläkasvio.

ovatkin muuttuneet.

Hakulisen teos oli aikansa kattavin, siihen oli koottu kaikki Suomessa tavatut lehtimäiset ja pensasmaiset jäkälät sekä myös muita lajeja, yhteensä 346 jäkälälajia, kuvatauluihin on koottu 164 jäkälälajia.

FT Rainar Hakulisen teos on edellinen näin kattava teos ennen juuri Finlandiapalkittua Suomen jäkäläopasta, jossa lajeja on kuvattu 481.

Eläkkeellä oleva opettaja jäkäläharrastaja Tuomo Kuitunen kirjoittaa blogissaan: ”Edellisestä jäkäläkasviosta ehtikin kulua jo melkein viisikymmentä vuotta. Oppikouluikäisen biologianopettajani Rainar Hakulisen kirja on kyllä hyllyssäni, mutta sen käyttäminen ei ole enää aikoihin ollut riittävää.

Onerva Puro osti Rainar Hakulisen Jäkäläkasvion Lohjan kirjaston poistomyyntistä ja lahjoitti kirjan Kurkijoki-museolle. Hän kertoi olevansa pahoillaan, kun Tieto-Finlandia palkinnon julkistamisen yhteydessä televisiossa mainittiin, että palkittu teos oli ensimmäinen kattava jäkäläteos ja unohdettiin aiemmat julkaisut.

Rainar Hakulinen on kirjoittanut ja toimittanut myös kaikille kurkijokelaisille tutun kirjasarjan: Kuvat kertovat, Sodasta evakkoon ja Kylästä kylään.

HS

Jäkälät kiinnostavat

Tieto-Finlandia-palkinnon voitti professori Soili Stenroosin johtaman ryhmän teos Suomen jäkäläopas.

Voittajan valinnut professori Alf Rehn kiitti teoksen tieteellisiä ansioita. Rehnin mukaan kirja on myös ajan-kohtainen: jäkälät reagoivat saastumiseen, ilmastonmuutokseen ja muihin biosfäärin muutoksiin.

- En odottanut innostuvani jäkälästä, niiden monimuotoisuudesta, niiden väreistä ja olemuksesta. Teos haastoi ja yllätti minut, ja loppujen lopuksi en voinut kuvitella parempaa kriteeriä Tieto-Finlandialle, Rehn perusteli valintaansa.

Tieto-Finlandia-palkinto

jaettiin Helsingissä 17. marraskuuta. Palkinnon arvo oli 30 000 euroa.

Kurkijokelaisia jäkälätutkijoita

Kurkijoen maaseutuopiston luonnontieteitten lehtori, tohtori Veli Räsänen oli aikansa ansioitunut jäkälätutkija. Hänen työnsä saamme mm. tutustua Kurkijoen kotiseutukeskuksessa Kurkijoella, jossa yksi huone on omistettu hänen elämäntyölleen.

Veli Räsänen loi jäkälien sukujen luokittelujärjestelmän ja julkaisi v. 1953 Suomen jäkäläkasvion. Räsänen oli tunnettu kansainvälinen

jäkälätutkija ja nimesi 356 uutta jäkälälajia.

Suomen ensimmäinen jäkäläkirja ilmestyi 1937 ”Pieni jäkälä- ja sammalkirja”, kirjoittajana Ilmari Paasio. Ilmari Paasion kirjaa pidettiin liian suppeana ja Veli Räsänen kirja oli suunnattu ammattilaisille.

Niinpä toinen kurkijokelainen jäkälätutkija Rainar Hakulinen julkaisi v. 1963 Jäkäläkasvion. Jäkäläkasviossa suvut on esitetty Räsänen luoman luokittelun mukaisesti, vaikkei se enää ollutkaan käytössä. Monet Räsänen käyttöön ottamat jäkälien nimien suomennukset ovat edelleen käytössä, vaikka tieteelliset nimet

Sirkka Poutanen ja Lauri Kyytinen perunan korjuussa Särkijärvellä.

Osa kurkijokelaisista mm. Kuosan perhe määrättiin Isojärven koululle Keuruulle. Kuvassa koulu v. 1929 ja nykypäivänä, jolloin se toimii Keuruun Karjalatalona.

Osmo Kuosa:

Kurkijoki talvisodasta nykypäivään

Toinen osa Kurkijokea käsittelevästä Huittisten kansalaisopiston luentosarjasta johdatti lukuisat kiinnostuneet talvisodasta nykypäivään. Kouluneuvos Osmo Kuosa käsitteli nykypäivää kurkijokelaisten uusilla asuinajoilla ja kertoi myös, miltä elämä nykyisellä Kurkijoella Venäjän puolella näyttää.

Poliitikot eivät uskoneet sodan alkamiseen

Osmo Kuosa määritteli yhdeksi talvisodan syyksi Suomen paperitehtaat ja voimalaitokset. mm. Rouhialan voimalaitos Vuoksesta oli Neuvostoliiton 3. suurin, kun se siirtyi heidän valtaansa. Suuria paperitehtaita oli Ensossa, Käkisalmessa ja Harlussa, selluloosa kiinnosti hyökkääjiä ruudin raaka-aineena.

- Suomen poliitikot eivät uskoneet Ribbentrop-sopimuksen kohtia, joissa Suomi määriteltiin Neuvostoliiton etupiiriin kuuluvaksi, vaikka vihjeitä ja tietoja heille toimitettiin aina Amerikasta asti, Kuosa

valotti poliittista tilannetta ennen talvisodan syttymistä. Myös teitä ja rautateitä rakennettiin kohti Suomen rajaa, mutta tämäkään ei avannut poliittisten päättäjien silmiä, hän jatkoi.

30.11.1939 alkoi talvisota. Suomalaiset lähtivät sotaan taistelumielellä – Nyt on kysymys Suomen olemassaolosta, oli kaikille selvää, Kuosa kuvaa talvisodan henkeä ja listaa, että talvisodan rauhanehdoissa 12 % Suomen peltopinta-alasta ja 10 % teollisuudesta jäi luovutetuille alueille ja 11 % Suomen väestöstä lähti evakkoon. Kurkijoelta lähti reilut 10 000 henkilöä maaliskuussa 1940 kovaan pakkaseen.

- Mukaan pakattiin, mitä ehdittiin, lehmät hankeen, porsaas rekeen. Paljon ”pakkastelihaa” jäi teiden varjalle, kun lehmien utareet jäätyivät ja sorkat vahingoituivat ja ne jouduttiin lopettamaan, Kuosa totesi sarkastisesti.

Kurkijokelaiset ohjattiin Keski-Suomen kuntiin: Karstulaan, Multialle, Keuruulle, Viitasaarelle, Konginkankaalle, Äänekoskelle, Suolahdelle ja

Laukaalle. Väliaikainen kunnantoinmisto sijaitsi Suolahdella. Välirauhan aika oli pula-aikaa. Ostokortteja oli käytössä yli 50.

Luovutetut alueet eivät Neuvostoliitolle riittäneet, vaan se vaati lisäksi Petsamon kaivoksia ja Ahvenanmaan demilitarisointia sekä kauttakulkuoikeutta Hankoon. Nämä vaatimukset pohjustivat jatkosotaan lähtöä.

Välirauhan aikana rakennettiin Salpalinja, yli 1000 km:n mittainen puolustuslinja itärajan turvaamiseksi.

Jatkosodan alku loi toivon

Jatkosota alkoi kesäkuun lopussa 1941. Hitler sanoi hyökänneensä Neuvostoliittoon liitossa suomalaisten kanssa, Osmo Kuosa kertoi, kun taas suomalaiset katsoivat sodan alkaneen 25.6. venäläisten pommittaessa Suomen puolella useita kohteita. Sodassa oli mukana 470 000 miestä, n. 13 % väestöstä.

Kurkijoki vallattiin syyskuun alkuun mennessä. N. 70 % karjalaisista palasi takaisin. Kurkijoella alettiin

Hannu Leppämäki oik. ja pj Hannu Tuunanen vas. Vampulan karjalaisista ojensivat Vampulan kirjastonhoitajalle Pia Sundmanille Kurkijoen murteesta kertovan Näin ikkää-murresanakirjan. - Tutkin kirjaa, mutta kieli ei ihan kääntynyt kaikkiin sanoihin, naureskeli Paavo Tuunanen saatesanoissaan.

palata syksyllä 1941, suurin paluuaalto koettiin keväällä 1942.

- Silloin korjattiin, kynnettiin, kylvettiin, vaikka miehet olivat rintamalla. Elettiin ja pelättiin desantteja. Sotavankeja oli tiloilla

auttamassa, Kuosa valottaa jatkosodan aikaista elämää osittain tuhoutuneella Kurkijoella.

Elämän täytti toivo, kunnes se alkoi hiipua kesää 1944 lähestyessä pommitusten lisääntyessä. Arkiset tehtävät oli hoidettava lentokoneiden pelosta öiseen aikaan, hautajaisiakin järjestettiin öisin. - Helvetti pääsi irti kesäkuussa 1944, hyökkäys oli raju järkytys suomalaisille. Kurkijokelaiset kokivat oman evakohelvettinsä Elisenvaaran asemanseudun suurpommituksessa, jossa menetettiin liki 200 henkilöä, lähinnä siviiliuhria, kouluneuvos Kuosa kertoo Neuvostoliiton suurhyökkäystä.

Rauhan teossa talvisodan rauhansopimuksessa määriteltyjen alueiden lisäksi Neuvostoliitolle menetettiin Petsamo ja Porkkala, joka jouduttiin vuokraamaan 50 vuodeksi. Sotakorvaukset olivat mittavat, 400 milj. dollaria. Kuosa oli laskenut, että junan pituus, johon sotakorvaustavarat olisi lastattu, olisi 3600 km, lisäksi sotakorvauslaivoja olisi jonnekin asetettuna 20 km.

Kurkijokelaisten sijoituspaikaksi tuli Loimaan

seutu, tosin sinnekin kierrettiin Pohjanmaan kautta. Loimaan seudun 9 kuntaan sijoittui vajaa 7000 kurkijokelaista.

Vampulaan sijoittui n. 600 kurkijokelaista, lähinnä Tervon ja Saareksen kylistä, Osmo Kuosa kertoi. Vuonna 1947 Vampulan asukasluku oli reilut 4000 henkilöä. Vuonna 1948 syntyvyys oli reilut 100 vauvaa.

Millainen oli kurkijokelaisten vaikutus uuteen ympäristöön?

Yleisöä kiinnosti myös kuulla, millainen vaikutus liki puolen miljoonan karjalaisen sijoittumisella oli paikallisiin asukkaisiin.

Kuosa kertoi, että aina ei elämä ollut yhdessä helppoa. - Paikallisilla ei ollut helppoa luopua omastaan; tiloistaan, pelloistaan, metsistä ja osa karjalaisista oli joutunut luopumaan kaikesta.

- Kunta oli melko vasemmistolainen ja vasemmisto suunnitteli karjalaisten tullessa, että nyt jaetaan porvariston maata karjalaisille ja näin saadaan heidät vasemmiston puolelle. Pettymys

Näin lohduuttomalta näytti Alhon asemaseutu v. 1942. Kuva: Museovirasto, Kurkijoki-museon arkisto

oli suuri, kun karjalaiset ensimmäisissä kunnallisvaaleissa perustivat oman listan ja saivat 2. suurimman ryhmän kunnanvaltuustoon sekä alkoivat tehdä yhteistyötä porvariston kanssa, Erkki Poutanen kertoi alkuaan sopeutumisesta paikallisiin oloihin.

– ”Huittinen ei olisi tällainen ilman karjalaisia”, totesi Huittisten entinen kaupunginjohtaja myönteisessä hengessä Erkki Poutasen mukaan.

Kuosa kertoi Pirkko Sallinen-Gimpl’n tekemästä tutkimuksesta karjalaisen ja sijoituspaikkakuntalaisten suhtautumisesta ja sopeutumisesta toisiinsa. Kulttuurieroina hän mainitsi suhtautumisen ajankäyttöön, karjalaiset eivät olleet niin kelloon sidottuja kuin paikalliset, karjalaiset viettivät myös hämärikön aikaa, jolloin iltaisin pistäydttiin naapurissa. Karjalaisten ruokatalous jatkuvine uuninlämmityksineen ja piiraanpaistoiineen ihmetytti paikallisia, mutta pian karjalaiset ruoat löysivät paikkansa sijoittajienkin ruokapöydistä.

Sallinen-Gimpl’n mukaan karjalaiset tytöt olivat miniöinä suosituimpia kuin pojat vävyinä. Tyttöjä pidettiin ahkerina, mutta miehiä hivenen laiskoina.

Kurkijoki venäläisvallassa

Neuvostoliitto (pakko)siirsi suomalaisilta tyhjentyneille karjalaisalueille väkeä mm. Valko-Venäjältä ja Ukrainasta. Aluetta mainostettiin mm. ”hienot asunnot ja hyvät kalavedet”. Kurkijoelle perustettiin iso sovhoosi, mutta pelloilta saatu sato oli vain murto-osa suomalaisten samoilta pelloilta saadusta sadosta. Työntekijät olivat paikkaan sidottuja, heillä ei ollut matkustusoi-

keutta eikä passia, Osmo Kuosa kertoi neuvostoaikaisesta elämästä Kurkijoella.

Aluetta venäläistettiin, kaikki suomalaisperäiset nimet muutettiin venäläisiksi ja suomalaishistoriasta vaiettiin, myös uusi hautausmaa venäläistettiin, vainajia alettiin haudata suomalaishautojen päälle.

– Mutta vasta Neuvostoliiton hajotessa v. 1991 alkoi todellinen alamäki. Sovhoosi lakkautettiin, työpaikat vähenivät. Alueen miesten elinaikaennuste on nykyäänkin vajaat 60 vuotta, naisilla hivenen enemmän, kuolleisuus on suurempaa kuin syntyvyys, väki vähenee, Kuosa toteaa.

Suomalaisten kivijalkaretket

– Vuoden 1929 kartan mukaan etsimme äidin kotipaikkaa Rummunsuolta sitä sillä kertaa löytämättä. Isän kotipaikka Soskualta löytyi, Kuosa muistelee käyntiään kesällä 1990, kun ensimmäiset kotiseutumatkailaiset pääsivät tutustumaan alueisiin.

Lukuisat matkat reilun kahdenkymmenen vuoden aikana ovat luoneet yhteyksiä evakoiden ja nykyisin Kurkijoella asuvien kesken. Kurkijoen Kotiseutukeskus, joka toimii entisessä maamiesopiston opettajien asuntorakennuksessa, on kerännyt myös suomalaisaikaista historiaa.

Valtio on tukenut lähi-alueyhteistyötä, mm. tänä vuonna 20 milj. eurolla, Kuosa kertoo, mutta suhtautuu kriittisesti lähialuetuen kohdentamiseen ja valvomiseen.

Yleisön ehdotuksesta liki 70 henkilöä yhteen koonnut luento päättyi Karjalaisten lauluun.

*Esitelmästä koonnut
Helena Sulavuori*

Tauko heinäpellolla, kuvan henkilöt eivät liity muistelukseseen. Kuva: Pekka Kyytinen/Kurkijokimuseon arkisto

Muistoja heinäpelloilta

Toki heinäaika oli yli 4kk sitten, mutta muistelenkin vuosien 1942 ja 1962 heinäkiireitä. Muistelu sallitaneen vuoden ajasta riippumatta.

Kesä 1942 oli lämmin ja aurinkoinen. Heinäaika Kurkijoen Haapavaarassa oli kaunis ja sateeton. Ukini Yrjö Riikosen pellot jakaantuivat etu- ja peräpeltoihin sen mukaan miten lähellä ne olivat tilan pihapiirin rakennuksista.

Etupeltojen takana oli marjaisa suo, jolla kasvoi sekä valokkeja eli muuraimia ja karpaloita. Äitini kertoi olleensa lapsuudessaan unissakävelijä, jona oli käynyt marjassa tuolla suolla!

Kesän heinätyöt peräpellolla muistan hyvin. Hevos-

vetoinen niittokone säksätti minusta 6-vuotiaasta vähän pelottavasti. Sen sijaan samoin hevosvetoinen ja heinäleperäistä kokoava haravakone oli sympaattinen ja kiinnostava. Sitä teki mieli ajamaan, mutta miehenalun mitta ja voimat eivät vielä riittäneet.

Yrjö-ukki oli tehnyt minulle pienen ja kevyen heinäharavan ja koulutti minut haravoimaan ojiin ja pientareille jääneitä heiniä. Kevyt ja looginen askarehan se oli, eikä suinkaan raskasta! Ukki kehotteli huilaamaan pientarella istuen. Seurasin miten ukki piti puukkoineen tarkoin huolta, että seipäät olivat riittävän teräviä. Tylsään seipäaseenhän heinä ei uppoa.

Impi-täti huolehti muo-

nituksesta. Oli kahvia ja ah niin ihania tuoreita karjalan piirakoita. Kylmää kotikaljaa isossa pänikässä viileän ojan pohjalla oli toki koko ajan saatavissa. Se oli alko-

holitonta ja kirpeän makeaa ja se maistui minullekin pientareiden kera. Tasan kaksikymmentä vuotta myöhemmin olin heinätoissa puolisoni kotitilan pelloilla Voutilan tilalla Kangasniemellä kauniin ja kirkkaan Puulaveden rannalla. Olin seiväsmiehen virassa ja nyt Ukin oppi seipään teroittamisesta oli hyvin tarpeen! Olin ainoa seiväsmies ja hankoväkeä oli monta. Juostjalkaa löin seipäitä pystyyn ja Saloranta huusi mulle, että etsi vanhoja reikiä. Luulin, että hän piruili, etten muka jaksaisi

heiluttaa rautkankea! Olin silloin elämäni kunnossa ja löin seivästä pystyyn kilvan kannoille tulevan heinäväen kanssa. Työskentelin ilman rukkasia ja kyllä oli illalla kämmennahat riekaleina!

Kahvit, suolavoileivät ja kylmät kaljatonkat taukoineen olivat silloinkin ohjelmassa. Illaksi lämpisi sauna ja maittava illallinen.

Vuosikymmenten takaiset lapsuuden ja nuoruuden heinäpellot hikisine ja aurinkoisine muistoi- neen säilyvät kultareunaisina muistoina vielä kahdeksannetta kymppiäkin käydessäkin!

*Paavo S. Vepsä
Espoo*

Kouluneuvos Osmo Kuosa on tutkinut sukunsa kotipaikat Kurkijoella ja perehtynyt myös nykyisten asukkaiden elämään.

Joulutervehdys Kurkijokelaisessa

Joulutervehdykset sukulaisille ja ystäville julkaistaan Kurkijokelaisen numerossa 24, joka ilmestyy 16.12.

Joulutervehdyksen lähettäminen on helppoa. Sen ja maksun (5 €) voi lähettää kirjekuoressa postitse tai tuoda Kurkijokelaisen toimitukseen.

Tervehdyksen voi lähettää myös sähköpostitse tai tekstiviestinä. Aluksi lähettäjän nimi ja osoite, sen jälkeen ilmoitusteksti. Tällöin ilmoituksen hintaan, 5 € lisätään 1 €:n laskutuslisä.

Puhelimitse tervehdyksiä otetaan vastaan toimituksen aukioloaikoina ti ja to klo 9-14

Esimerkki: **Maija (s. Meikäläinen) ja Kalle Karjalainen, Hiitola Hömmö ja Kurkijoki Lapinlahti – Loimaa**

Voit laittaa joululehteen myös suuremman ilmoituksen joko värillisenä tai mustavalkoisena.

1 x 50

mv 22,50 + alv 23 (27,68)

väri 30,00 + alv 23 36,90

2 x 30

mv 27,00 + alv 23 (33,21)

väri 36,00 + alv 23 (44,28)

**TERVEHDYKSET
TULEE OLLA
TOIMITUKSESSA
VIIMEISTÄÄN 12.12.**

Koulukuja 7, 32200 Loimaa
puh. 050-5213336
toimitus@kurkijoki.fi

- KONESAUMATUT PELTIKATOT
- KATTOTURVATUOTTEET
- SADEVESIJÄRJESTELMÄT
- PIIPPUJEN PELLITYKSET
- RAKENNUSLISTAT

PELTI PINTA OY

Palmantie 3, Somero
p. 040 509 1246
info@peltipinta.fi
www.peltipinta.fi

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi

Joulu- lahjat Kurkijokelaisesta

Tule tutustumaan

toimitukseemme monipuolisiin tuotteisiimme. Toimitamme kaikkia artikkeleita myös postitse. Silloin lisäämme postimaksun myyntihinnan päälle. Hinnat sisältävät alv:n
Tilaukset tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.00, puh. 050-5213336
tai toimitus@kurkijoki.fi

Myytävät tuotteet:

Kirjat:	€
Muistojemme Kurkijoki	30
Kurkijoen historia IV	21
Kurkijoki kuvat kertovat	5
Kurkijoki sodasta evakkoon	5
Kurjenmieikka (Poskiparta)	5
Se on sata (Kurkijoen martat)	20
Parhaat jutut	5
Viirit:	
Kurkijoki-isännänviiri (4 m)	95
Kurkijoki-pöytästandaari (2 mallia)	35
Postikortit:	
Postikortit Pekka Kyytisen kuvista	1
Muut postikortit	0,50
Muut:	
Kurkien kutsu DVD	10
Lehden vuosikerta – CDR	20
T-paita - valkoinen, puna-musta teksti Kurkijoki, koot L-XXL	15
T-paita - musta, puna-hopea teksti Kurkijoki, koot S-XXL	15
Adressit	8
Kurkijokelainen irtonumero	2

**Kurkijoki-Seuran
PIKKU-
JOULUT**

sunnuntaina 11.12.2011
klo 14, Karjalatalon Yläsalissa
Käpylänsukuja 1 Helsinki.

Ohjelmassa:
viulutaiteilija
Mervi Myllyoja
teologian tohtori Erno Äikää
lauluyhtye Meri
lausuntaa, arpajaiset

Oviraha 10 €

TERVETULOA

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalanenkatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

asianajaja, varatuomari
Jari Heikman
varatuomari
Rickard Grönqvist
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avooina:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Musiikillinen kuva- arvoitus

Vastaus:

Kun taas on aika auringon

Kun taas on aika auringon, niin uskon siinä taikaa on. Mä sulle annan kukkasen kun vastaan riennät nauraan. Ja tanssipaikan suuntaan päin näin lähdetään me käsikkäin. Sun naurus tarttuu ihmisiin, ja jälleen uskon haaveisiin.

Arvoitukset koonnut Pentti Kempinen

TILAA KURKIJOKELAINEN ENSI VUODEKSI,

SAAT LOPPUVUODEN LEHDET ILMAISEKSI!

Tilaa Kurkijokelainen itselle tai lahjaksi, saat loppuvuoden lehdet ilmaiseksi ja lehden tämän vuoden hinnalla, 39 €/vuosikerta.

Tarjous koskee uusia tilauksia.

Tilaukset sivulta: www.kurkijoki.fi, toimitus@kurkijoki.fi
tai 050-5213336.

KESTOTILAAJIEN KESKEN ARVOMME ILMAISEN VUOSIKERRAN.

Reissu-Salla OSA 2
Nähtävyyksiä

